

พฤติกรรมการณ์ออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

Savings behavior before the retirement case study of the staffs in

Krungthai Bank Public Company Limited, Head Office

เต็มทิพย์ ตันสุวรรณ

สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Termtip Tansuwan

Department of Finance and Banking, Faculty of Business Administration,

Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

งานค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสำรวจลักษณะปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออมของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการณ์ออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ พนักงานธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบการทดสอบความเป็นอิสระต่อกันของสองประชากร Chi-square test

ผลการศึกษา พบว่า พนักงานธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ 1) ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ของด้านเพศ มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมเงิน จำนวนเงินในการออม และระยะเวลาในการออม ด้านอายุ ด้านสถานภาพ ด้านตำแหน่งงาน และรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมเงิน จำนวนเงินในการออม ระยะเวลาในการออม วางแผนการออมก่อนเกษียณ และแนวโน้มการออมเงินในอนาคต ด้านระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับ รูปแบบการออมเงิน จำนวนเงินในการออม ระยะเวลาในการออม และแนวโน้มการออมเงินในอนาคต 2) แรงจูงใจในการออมด้านเป้าหมายการออมและด้านสิทธิประโยชน์จากการออมมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการออมเงิน จำนวนเงินในการออม ระยะเวลาในการออม วางแผนการออมก่อนเกษียณ และแนวโน้มการออมเงินในอนาคต

คำสำคัญ: พฤติกรรมการออม; แรงจูงใจในการออม; การออมก่อนเกษียณอายุ

ABSTRACT

This independent study work has the objectives 1) To explore the demographic characteristics Employee savings incentive factor Krung Thai Bank PCL, Head Office 2) To study the influence of demographic factors Savings incentive factors affecting employees' pre-retirement saving behavior. Krung Thai Bank PCL, Head Office. The samples used in this study is 400 employees of Krung Thai Bank PCL, Head Office. The questionnaire was used as a tool for data collection. The statistics used in the analysis were frequency, percentage. Test hypothesis with test statistics Chi-square test

The hypothesis test results showed that employees of Krung Thai Bank Head Office 1) Demographic factors of sex correlated with The money saving model, Amount of savings and Period of saving Age, Marital status, Position and Monthly income correlate with the Money saving model, Amount of savings, Period of saving, Plan your savings before retirement and The trend of saving money in the future Education level correlated with Money saving model Amount of savings Saving time and The trend of saving money in the future 2) Savings incentives factors for Savings goals and Savings benefits correlated with The money saving model, Amount of savings, Period of saving , Plan your savings before retirement and the trend of saving money in the future.

Keywords: Saving behavior; Savings incentives; Savings before retirement

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาทางเศรษฐกิจ ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ความเป็นอยู่ที่ดี มีโภชนาการทางอาหาร ที่ถูกหลักอนามัย ประชากรมีมาตรฐานชีวิตที่ดี มีการศึกษา มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการแพทย์ ซึ่ง จะส่งผลให้ทำให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีขึ้น อัตราการตายลดลง ทำให้ประชากรมีอายุยืนยาวจนทำให้โลกเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม ค่านิยมและทัศนคติภายในยุคที่มีการแข่งขัน ทำให้ผู้หญิงมีการแต่งงานลดลง หรือมีการหย่าร้างเพิ่มขึ้น มีบุตรน้อยลงทำให้อัตราการเกิดลดลง โครงสร้างสังคมเปลี่ยนไปมีวัยเด็กน้อยลงขณะที่มีวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงทำให้เห็นปัญหาที่ชัดเจนคือ เมื่อเกษียณอายุการทำงานไปแล้ว จะต้องดำเนินชีวิตต่อไปโดยการพึ่งพาตนเองได้ เช่น การดูแลตนเองด้านความเป็นอยู่

ด้านสุขภาพ เป็นต้น ดังนั้น แรงจูงใจในการออมเงินเพื่อไว้ใช้ดูแลตนเองในอนาคต จึงเป็นสิ่งที่สำคัญเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนที่จะเกษียณอายุการทำงาน

การออมเงิน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชีวิตบรรลุเป้าหมายเพราะเป็นปัจจัยที่จะทำให้เราได้ในเรื่องที่ต้องการโดยไม่เดือดร้อน ขาดสภาพคล่อง หรือเป็นหนี้ วัตถุประสงค์ของการออม เช่น เพื่อมีเงินสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน เพื่อสร้างฐานะในอนาคตให้กับตัวเอง และครอบครัว ออมเพื่อเก็บเงินไว้ใช้ยามชราหรือเกษียณอายุ แรงจูงใจในการออมเงินจึงเป็นสิ่งสำคัญ นอกจากจะกำหนดพฤติกรรมของบุคคลที่ได้รับการจูงใจแล้ว ยังมีส่วนสำคัญช่วยให้การออมเงินบรรลุวัตถุประสงค์ของผู้ออมอีกด้วย เพราะแสดงออกถึงความพยายาม และเต็มใจที่จะทำมากกว่าบุคคลที่ไม่ได้รับการจูงใจ

ธนาคารกรุงไทยเป็นธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ที่มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจในรูปแบบของสถาบันการเงินภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง ให้บริการทางการเงินกับประชาชนในทุกๆ ระดับในระดับบุคคล ระดับ SME และองค์กรขนาดใหญ่ ส่งเสริมเศรษฐกิจไทยให้เติบโตอย่างแข็งแกร่ง รวมทั้งเป็นเสาหลักของเศรษฐกิจชาติ ให้บริการธุรกรรมทางการเงินที่หลากหลาย เช่น ทางด้านเงินฝากในประเทศและต่างประเทศ สินเชื่อในประเทศและต่างประเทศ ธุรกิจตลาดเงินตลาดทุน เป็นต้น

ดังนั้น ผู้ศึกษาซึ่งเป็นพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย จึงได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ ซึ่งผลการศึกษานี้จะทำให้เข้าใจว่าแรงจูงใจในการออมเงินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมเงินในรูปแบบต่างๆ รวมถึงจำนวนเงินในการออมระยะเวลาในการออม วางแผนการออมเงินก่อนเกษียณ และแนวโน้มการออมเงินในอนาคต เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสำรวจลักษณะปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออมของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้มีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ พนักงานธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ จำนวน 6,708 คน ตัวแปรอิสระ คือปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ และปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุ

ของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ ประกอบด้วย รูปแบบการออมเงิน จำนวนเงินในการออม ระยะเวลาในการออม การวางแผนการออมเงินก่อนเกษียณ และแนวโน้มในการออมเงินในอนาคต

ระยะเวลาในการทำการศึกษา

ผู้ศึกษากำหนดระยะเวลาในการศึกษาและเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม 2563 ถึง เดือนธันวาคม 2563 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 3 เดือน

สมมติฐานของการศึกษา

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

สมมติฐานข้อที่ 1.1 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ด้านเพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

สมมติฐานข้อที่ 1.2 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

สมมติฐานข้อที่ 1.3 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

สมมติฐานข้อที่ 1.4 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

สมมติฐานข้อที่ 1.5 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ด้านตำแหน่งงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

สมมติฐานข้อที่ 1.6 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ด้านรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

สมมติฐานข้อที่ 2.1 ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม เป้าหมายในการออม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

สมมติฐานข้อที่ 2.2 ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม สิทธิประโยชน์จากการออม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1 เข้าใจถึงความสำคัญของการออม ที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลโดยต้องรู้ถึงวัตถุประสงค์ในการออมเงินของตนเองหลังจากนั้นจึงเริ่มศึกษารูปแบบในการออมเงินและเงื่อนไขต่างๆ หลังจากนั้นจึงตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมเงินที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของตนเอง

2 เป็นแนวทางในการวางแผนทางการเงินก่อนเกษียณอายุของคนวัยทำงาน ซึ่งบุคคลในกลุ่มนี้สามารถที่จะเลือกบริหารเงินหรือออมเงินไม่ว่าจะเพื่อนำไปใช้ในการเตรียมตัวเกษียณอายุ หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ตามที่ตนเองต้องการ ได้หลายรูปแบบ เช่น การทำประกันชีวิต การซื้อกองทุนสำรองเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) การซื้อหุ้นกู้ เป็นต้น

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์ของการออม " ความยั่งยืน " เป็นคำที่หน่วยงานหลายแห่งกำลังพูดถึงและให้ความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเรื่องเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และธรรมาภิบาล แต่ในระดับบุคคล ในหลายคนอาจรู้สึกว่าได้เกี่ยวอะไรกับการใช้ชีวิตประจำวัน จับต้องไม่ได้ และใช้เวลานานเกินจะอดทนรอ ทั้งที่ความจริงแล้ว ความยั่งยืนในระดับบุคคลก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน โดยเฉพาะความยั่งยืนทางการเงินส่วนบุคคล หลักสำคัญของการสร้างความยั่งยืนทางการเงินส่วนบุคคล ไม่ใช่การแสวงหาความมั่งคั่งร่ำรวย แต่หมายถึงความมั่นคงทางการเงินมากกว่า ไม่ว่าจะเป็นการมีกินมีใช้ตามความจำเป็นพื้นฐานของชีวิตเป็นอย่างดี ไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว ไม่เดือดร้อนยามมีเหตุฉุกเฉินต้องใช้เงินเพราะมีเงินออมหรือแผนรองรับวิกฤติ และถ้ามีกำลังพอที่จะทำความฝันต่าง ๆ ของตัวเองให้สำเร็จได้ด้วยยิ่งดี (ธนาकरแห่งประเทศไทย, 2562)

เหตุจูงใจที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการออม เกิดได้จากตัวบุคคลหรือพฤติกรรมการออมของประชาชน (รุ่งนภา ศรีธัญญาโชติ, 2550: 14 อ้างถึงใน นางสาวอนงนาฏ ศุภกิจวิชกุล, 2558) ได้แก่ 1) การออมโดยสมัครใจ คือ การออมโดยที่ผู้ออมเห็นประโยชน์ในอนาคตมากกว่าประโยชน์ในปัจจุบันจึงทำให้เกิดการออมขึ้น ส่วนการใช้สอยหรือรายจ่ายขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและอารมณ์หรือนิสัยส่วนตัวของผู้ออม 2) การออมโดยถูกบังคับ คือ การที่ประชาชนถูกบังคับให้งดจ่ายใช้สอยส่วนใหญ่จะถูกบังคับจากนิติบุคคล รัฐบาล และจากสถานะเศรษฐกิจ เช่น กองทุนประกันสังคม การเกิดเงินเพื่อ เงินฝืด เป็นต้น 3) การออมที่มีต่อสังคม คือ การออมทรัพย์โดยส่วนรวมในสังคมฯ หนึ่ง เช่น รายได้ประชาชาติ โดยรายได้ประชาชาตินั้นสามารถดูได้จากปริมาณการบริโภคสินค้าตามท้องตลาดที่ เพิ่มขึ้นของประชาชน

ความสำคัญของการออมเพื่อเกษียณอายุ ทั่วโลกกำลังเผชิญกับแรงกดดันจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่ การเป็นสังคมผู้สูงอายุ อันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าด้านการแพทย์ซึ่งทำให้ประชากรมีอายุเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างมาก และผลจากการวางแผนครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งทำให้อัตราการเกิดลดลง จากข้อมูลสถิติพบว่า ในปี 2553 ประเทศในแถบเอเชียมีสัดส่วนผู้สูงอายุ (อายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ 10 ของจำนวนประชากรทั้งหมด และในอีก 20 ปีข้างหน้าจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 17 แนวโน้มดังกล่าวเห็นได้ชัดเจนเช่นเดียวกันในประเทศญี่ปุ่นและประเทศในแถบยุโรปซึ่งมีสัดส่วนผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 31 และ 22 ตามลำดับ และจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 38 และ 29 ตามลำดับ ในอีก 20 ปีข้างหน้า ประเทศไทยก็มีลักษณะเดียวกัน ในปี 2553 ประเทศไทยมีประชากรผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 13 ของจำนวนประชากรทั้งหมด และจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 27 ในอีก 20 ปีข้างหน้า กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ประเทศไทยจะมีอัตราประชากรวัยทำงาน (อายุ 15 - 59 ปี) ต่อผู้สูงอายุที่ต้องดูแลคิดเป็น 5:1 และจะลดลงเป็น 2:1 ในอีก 20 ปีข้างหน้า ดังนั้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของภาครัฐและประชากรวัยทำงานในอนาคตในการเลี้ยงดูผู้สูงอายุหรือผู้ที่ไม่มียานทำ เราจึงต้องตระหนักถึงปัญหานี้พร้อมกับการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนมีการออมเงินไว้ใช้ในยามเกษียณ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2562)

งานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

กฤตภาส เลิศสงคราม(2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาจำนวนเงินออม รูปแบบการออม จุดมุ่งหมายในการออม และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์โดยเป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research) ใช้การศึกษาเชิงสำรวจ (Survey research method) ด้วยแบบสอบถาม(Questionnaire) กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 258 ตัวอย่าง และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติขั้นพื้นฐานและการทดสอบหาปัจจัยที่มีผลต่อการออมใช้การวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression) ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมพบว่า พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ส่วนใหญ่ออมเงินในสถาบันการเงิน และจำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.37 โดยที่จุดมุ่งหมายของการออมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินผู้ออมยังมีความต้องการที่จะออมในระยะยาว แต่จำนวนเงินออมของผู้ออมยังต่ำอยู่ ดังนั้นควรมหามาตรการในการกระตุ้นการออมให้เพิ่มขึ้น โดยอาจจะเพิ่มสิทธิประโยชน์จากการออมให้เพิ่มสูงขึ้นเพื่อจูงใจให้ประชากรกลุ่มนี้มีความต้องการออมมากขึ้น หรือสถาบันการเงินควรมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง จำนวนสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 คน ทำให้การออมลดลง 1.756 จึงควรมีกววางแผน

ครอบครัวเพื่อไม่ให้มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากเกินไป จำนวนค่าใช้จ่ายในครอบครัวที่เพิ่มขึ้น 1 บาท จะส่งผลให้จำนวนเงินออมของ ลดลง 0.88 บาท ดังนั้นจึงต้องมีการวางแผนด้านค่าใช้จ่ายให้เหมาะสม

เนษพร นาคสีเหลือง(2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) สำนักงานใหญ่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการออม พฤติกรรมการออม ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้คือพนักงานธนาคารกรุงเทพจำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ ที่มีการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุ จำนวน 375 คน โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติไคสแควร์ ผลการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความถี่ในการออมต่อปี 4 ครั้งขึ้นไปมีออมเงินเฉลี่ยเดือนละ 5,000 บาทขึ้นไป มีระยะเวลาการออม 1-6 ปีมีการออมในรูปแบบเงินฝากประจำและการออมประเภทอื่น เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ปัจจัยที่มีผลต่อการออมมากที่สุด คือทัศนคติการออม รองลงมาคือ อัตราผลตอบแทน การยอมรับความเสี่ยงและปัจจัยด้านเศรษฐกิจตามลำดับ

อนงนาฏ ศุภกิจฉวนิชกุล (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุกรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุของบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 327 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามพฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบไคร์สแควร์(Chi-Square), T-test และ F-test (ANOVA) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วิธีการดำเนินการศึกษา

1.การเลือกตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Size) โดยใช้สูตรการคำนวณ Yamane (TaroYamane .1973) และกำหนดความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ความผิดพลาดไม่เกิน ร้อยละ 5 จะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง

2.จำนวนพนักงานธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ จำนวน 6,708 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน จาก 12 หน่วยงานโดยประชากรของทั้ง 12 หน่วยงานมีจำนวนทั้งหมด 488 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยใช้ตามโควตา และตามสะดวก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบบสอบถามถูกแบ่งออกเป็นแบบสอบถามคัดกรอง และแบบสอบถาม 3 ส่วนดังต่อไปนี้

แบบสอบถามคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการคัดกรองผู้ตอบตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการศึกษาไว้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการออมเงิน

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา รวบรวมข้อมูล และสร้างแบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ร่างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด และ วัตถุประสงค์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมเนื้อหาทางศึกษา
3. ทำการทดสอบแบบสอบถามที่ได้ด้วยการลองนำไปใช้ ก่อนเก็บข้อมูลจริง 40 ชุด
4. นำผลแบบทดสอบที่ได้มาตรวจสอบคุณภาพ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง โดยการทดสอบความเชื่อมั่นใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลลัพธ์ของค่าที่ได้จะแสดงถึงระดับโดยให้ความคงที่ของแบบสอบถาม (Reliability $\alpha \geq 0.7$)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไข และผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำมาดำเนินการจัดทำแบบสอบถาม ออนไลน์ (Google Forms) เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด 400 ชุด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคือ พนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

2.เก็บรวบรวมแบบสอบถามออนไลน์(Google Forms) ที่ได้รับข้อมูลครบถ้วนเพื่อนำไปจัดทำและเตรียมสำหรับการวิเคราะห์คำนวณผล โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ SPSS

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์หาค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS เพื่อการประมวลผลทางข้อมูล ดังนี้

1 สถิติเชิงพรรณนา

1) วิเคราะห์ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ โดยนำเสนอด้วยค่าร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequency)

2) วิเคราะห์ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม ของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ โดยนำเสนอด้วยค่าร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequency)

3) วิเคราะห์พฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงานบมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ โดยนำเสนอด้วยค่าร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequency)

2 สถิติเชิงอนุมาน

1) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ กับการพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ โดยใช้สถิติ (Chi-Square Test)

2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม กับการพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ โดยใช้สถิติ (Chi-Square Test)

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 77 มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 78.5 สถานภาพโสด จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 69.8 ตำแหน่งงานพนักงานระดับผู้ปฏิบัติงานจำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 และมีรายได้ต่อเดือน 25,001 – 35,000 บาทจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8

2. ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเป้าหมายหลักของการออมเงิน เพื่อใช้จ่ายยามจำเป็น / ฉุกเฉิน จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 รองลงมาคือ เพื่อเก็บไว้ใช้ยามเกษียณอายุ จำนวน 83 คน คิดเป็น

ร้อยละ 20.8 และลำดับสุดท้ายคือ เพื่อซื้อบ้าน / ซื้อรถยนต์ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 ตามลำดับ และสิทธิประโยชน์ คือ ไม่ค้ำถึงเพราะต้องการออมเงินเท่านั้น จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 รองลงมาคือ ค้ำถึงเพราะต้องการนำมาลดหย่อนภาษี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และลำดับสุดท้ายคือ ค้ำถึงเพราะความคุ้มครองในกรมธรรม์ประกันชีวิต จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 ตามลำดับ

3. พฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จำนวน 400 คน มีรูปแบบการออมเงินของการออมเงิน เลือกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (PVD) จำนวน 400 คน รองลงมาคือ หุ้น จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 17.11 และลำดับสุดท้าย คือ กองทุนสำรองเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 4.38 คน มีจำนวนเงินในการออม 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 49.8 รองลงมาคือ 1,001 – 5,000 บาท จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 และลำดับสุดท้ายคือ ต่ำกว่า 1,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 คน มีระยะเวลาในการออมเงิน 2-5 ปี จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 รองลงมาคือ 6-9 ปี จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 และลำดับสุดท้ายคือ มากกว่า 10 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19 ตามลำดับไม่มีวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 63.8 มีแนวโน้มการออมเงินในอนาคต ออมเงินเพิ่มขึ้น จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 รองลงมาคือ ออมเงินน้อยลงจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 ตามลำดับ

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ด้านเพศ มีความสัมพันธ์กับ รูปแบบการออม จำนวนเงินในการออม และระยะเวลาในการออม อายุ สถานภาพ ตำแหน่งงาน และรายได้ มีความสัมพันธ์กับ รูปแบบการออม จำนวนเงินในการออม ระยะเวลาในการออม วางแผนการเกษียณ และแนวโน้มการออมเงินในอนาคต ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับ รูปแบบการออม จำนวนเงินในการออม ระยะเวลาในการออม และแนวโน้มในการออมในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม มีความสัมพันธ์กับ รูปแบบการออม จำนวนเงินในการออม ระยะเวลาในการออม วางแผนการเกษียณ และแนวโน้มการออมเงินในอนาคต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การอภิปรายผลการศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี ระดับการศึกษา ปริญญาตรี สถานภาพโสด ตำแหน่งงานพนักงานระดับผู้ปฏิบัติงาน และมีรายได้ต่อเดือน 25,001 – 35,000 บาท สอดคล้องกับลักษณะของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย ที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ที่อยู่ในวัยทำงานมีความทุ่มเท และมีความรับผิดชอบในระดับสูง

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการออม

พบว่าปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ตำแหน่ง และรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม ทั้งนี้เป็นเพราะพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย จะมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกันไปตามแต่ปัจจัยส่วนบุคคล สอดคล้องกับงานศึกษาของ (นางสาวอนงนาฏ ศุภกิจฉนิชกุล , 2558) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อน เกษียณอายุของบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ พบว่า ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุตร บุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบ ประเภทของบุคลากร หน่วยงานที่สังกัด รายได้ต่อเดือนและรายจ่ายต่อเดือนส่งผลต่อพฤติกรรมการออม และผู้ตอบแบบสอบถามเลือกออมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (PVD) มากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะข้อกำหนดของธนาคารที่ให้พนักงานที่เป็นพนักงานประจำทุกคนต้องทำกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (PVD) ลำดับต่อมาคือ เงินฝากออมทรัพย์ กองทุนรวม และหุ้น และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการออมเงินอยู่ที่ 2-5 ปี สอดคล้องกับงานศึกษาของ (นางสาวเนษพร นาคสีเหลือง , 2557) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความถี่ในการออมต่อปี 4 ครั้งขึ้นไปมีออมเงินเฉลี่ยเดือนละ 5,000 บาทขึ้นไป มีระยะเวลาการออม 1-6 ปี มีการออมในรูปแบบเงินฝากประจำและการออมประเภทอื่น เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ปัจจัยที่มีผลต่อการออมมากที่สุด คือ ทัศนคติการออม รองลงมาคือ อัตราผลตอบแทน การยอมรับความเสี่ยงและปัจจัยด้านเศรษฐกิจตามลำดับ

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออม กับพฤติกรรมการออม

จากการศึกษาพบว่าแรงจูงใจ เป้าหมายในการออม และสิทธิประโยชน์จากออมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมคือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีเป้าหมายในการออม คือ เพื่อใช้จ่ายยามจำเป็น/ฉุกเฉิน และไม่คำนึงถึงสิทธิประโยชน์จากการออม (ภาษี และความคุ้มครองจากกรมธรรม์ประกันชีวิต) และเลือกออมเงินในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (PVD) เงินฝากออมทรัพย์ และกองทุนรวม ซึ่งสอดคล้องกับสภาวะในปัจจุบันที่ประสบกับสถานการณ์ไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทำให้มีผลกระทบในภาพรวมของเศรษฐกิจในระดับโลก และในปัจจุบันยังไม่มีวัคซีนในการป้องกันโรคดังกล่าว จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเลือกที่จะออมเงินไว้เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉินมากที่สุด มีจำนวนเงินในการออมอยู่ที่ 1,001 – 5,000 บาท และแนวโน้มในอนาคตที่จะออมเงินน้อยลง สอดคล้องกับ (กฤตภาส เลิศสงคราม, 2555) พบว่า พฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัท พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ โดยส่วนใหญ่ออมในสถาบันการเงิน และจำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.37 โดยจุดมุ่งหมายของการออมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการศึกษาเพื่อใช้ให้เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับบุคคลและองค์กรดังนี้

1. บุคคลและประชาชนทั่วไป

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 26-35 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี สถานะโสด ตำแหน่งผู้ปฏิบัติงาน และมีรายได้ที่ 25,001-35,000 บาท ยังไม่มีการวางแผนเกษียณอายุ และมีแนวโน้มในอนาคตที่จะออมเงินน้อยลง ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับการออมเงินสำหรับอนาคต ถึงแม้ส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามจะออมเงินเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน แต่ก็ควรออมเงินอีกส่วนสำหรับอนาคต ในระยะยาวเพิ่มขึ้นด้วย เพราะเมื่อไม่สามารถหารายได้จะมีเงินในการใช้จ่าย หรือการดำรงชีพต่อด้วยตนเองได้ในภายภาคหน้า ซึ่งรูปแบบในการออมนั้นมียู่หลากหลายบุคคลและประชาชนทั่วไปสามารถเลือกและนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเองได้

2. ธนาคารและสถาบันการเงิน

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีเป้าหมายในการออมเงินเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน และไม่คำนึงถึงสิทธิประโยชน์ทางภาษีและความคุ้มครองในกรมธรรม์ ส่วนใหญ่ออมเงินในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (PVD) เงินฝากออมทรัพย์ และกองทุนรวม ตามลำดับ มีจำนวนเงินในการออมเงิน 1,001 – 5,000 บาท ดังนั้นธนาคารและสถาบันการเงินสามารถนำไปพัฒนา ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม เข้าถึง หรือตอบโจทย์

กับลูกค้าในกลุ่มนี้ เพราะผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญกับสิทธิประโยชน์ทางภาษี และความคุ้มครองที่ได้รับจากการทำประกัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ เช่น ปัจจัยด้านความเสี่ยง ปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จะทำให้ได้ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาศึกษาเฉพาะพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ เท่านั้น ดังนั้นควรขยายขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เช่น พนักงานของธนาคารกรุงไทย กลุ่มเครือข่ายและสาขา เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือความแตกต่าง ทำให้ได้ผลการศึกษาที่หลากหลายยิ่งขึ้น

3. การศึกษาครั้งต่อไปอาจจะศึกษาเปรียบเทียบระหว่างพนักงาน บมจ.ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่ และกลุ่มเครือข่ายและสาขา เนื่องจากลักษณะงานมีความแตกต่างกันเพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภคได้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กฤตภาส เลิศสงคราม. (2555). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนา

อสังหาริมทรัพย์. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตรการพัฒนามนุษย์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). เป้าหมายการเงิน. ค้นเมื่อ 27 ตุลาคม 2563, จาก

<https://www.set.or.th/set/financialplanning/glossary.do?contentId=1>

ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน). (2563). 'สูตรการออมเงิน' ให้รองรับการใช้จ่ายในทุกช่วงชีวิตสำหรับ

ทุกอาชีพ. ค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2563, จาก <https://www.tmbbank.com/balance-by-tmb/money/balance-money-saving-formula.html>

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2562). Financial Health Check จุดเริ่มต้นของความยั่งยืนทางการเงินส่วนบุคคล. ค้นเมื่อ 26 ตุลาคม 2563, จาก

<https://www.bot.or.th/Thai/BOTMagazine/Pages/256204FinWisdom.aspx>

เนษพร นาคสีเหลือง. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงาน

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่. ค้นคว้าอิสระวิชาเอกการบัญชี, มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

- พัฒน์ ทองพิง. (2556). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ:กรณีศึกษาเฉพาะครูโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร. รายงานผลการวิจัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กรุงเทพมหานคร.
- มรกต ฉายทองคำ. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขต กรุงเทพมหานคร.การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ศรุต กิตติมหาชัย. (2561). การศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิต การวางแผนเรื่องการเงิน และการพัฒนาการ เรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. ค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- สกลภัส ปลูกจิตรส. (2560). อุปนิสัยการออม แรงจูงใจ และกลุ่มอ้างอิงที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว และการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2562). การออมเพื่อเกษียณ. ค้นเมื่อ 17 ตุลาคม2563, จาก <https://www.thaipvd.com/content/7>
- อนงนาฏ ศุภกิจฉนิชกุล. (2558). พฤติกรรมการออมและการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษา บุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร